

Qorti tal-Appell
(Kompetenza Inferjuri)

Imhallef Anthony Ellul

Illum il-Gimgha 23 ta' Gunju, 2017.

Appell numru: 1/2016

Carmel u Josephine kjonjugi Spiteri

Vs

Dr Joseph Grech li b'digriet tat-8 ta' Jannar, 2016 kien nominat kuratur deputat sabiex jirraprezenta lil Thomas u Anne Marie Mellon

1. Fl-14 ta' Jannar, 2016 l-atturi harrku lill-konvenuti fit-Tribunal ghal Talbiet Zghar ghas-somma ta' elfejn tlett mijha u seba' u sebghin ewro (€2,377) ghal xogħol ta' tibjid, plumbing u xogħliljet ohra fil-fond Il Palazzo, Triq il-Mithna, Qala, Ghawdex, kif ukoll ghax-xiri ta' materjal li ntua fil-proprjeta tagħhom.
2. Illi konvenuti eccepew li:
 - i. Ix-xogħol li sar mill-attur kien thallas u għalhekk m'hemm xejn dovut mill-konvenuti.
 - ii. L-azzjoni hi preskritta skont l-artikolu 2148(a) tal-Kodici Civili.
3. B'sentenza tas-16 ta' Settembru, 2016 it-Tribunal cahad l-eccezzjonijiet tal-konvenut u kkundannahom ihallsu lill-atturi s-somma ta' €2,377.
4. Il-konvenuti appellaw mis-sentenza. L-aggravji huma:
 - i. L-artikolu 2148(a) tal-Kodici Civili japplika ghall-kaz in ezami. Hu car li minn Settembru 2013, meta tlesta x-xogħol, u meta fl-2016 sar il-pagament sakemm intbagħtet l-ittra ufficjali, kien ilu zmien li l-azzjoni kienet preskritta.
 - ii. Mill-provi li tressqu kien irrizulta li kien hemm estinzjoni tal-obbligazzjoni bil-pagament.
5. L-atturi wiegbu u taw ir-ragunijiet għalfejn l-appell għandu jigi michud.

6. Il-qorti qrat l-atti.
7. L-atturi harrku lill-konvenuti ghal xoghol li qalu li saru fil-perjodu bejn it-12 ta' Settembru, 2013 u 6 ta' Awissu 2014 gewwa l-proprjeta tal-konvenuti li tinsab fil-Qala. L-ammont jinkludi fih il-prezz ghax-xiri ta' materjal.

8. **Fatti.**

- i. L-attur hareg kont ghal xoghol li ghamel fil-proprjeta tal-konvenuti u materjal li wza, ghas-somma ta' €6,045 (fol. 113-117). Dan kien jinvolvi l-bini ta' kamra u *finishing*.
- ii. Fit-28 ta' Settembru, 2013 il-konvenuti hallsu lill-attur is-somma ta' €7,000. Skont ir-ricevuta a fol. 117, dan il-hlas sar:

".... for building of room and some alterations at house in Qala. Labour & Materials".
- iii. B'email datata 12 ta' Ottubru, 2013 l-attur għarraf lill-konvenut:

"The new room with all the wirings, ceiling fan and lights is ready but the aluminium hasn't arrived yet".
- iv. B'email ohra datata 18 ta' Dicembru, 2013 l-attur għarraf lill-konvenut:

"It's me Charlie. First of all, Merry Christmas to you and your family and a happy new year 2014.

Here are the photos of the finished work at your place".
- v. Fil-kontro-ezami li sar fil-15 ta' Lulju, 2016 l-attur qal li ma kienx jaf ghafnejn il-konvenuti kienu hallsu s-somma ta' disa' mijha u hamsa u hamsin ewro (€955) iktar. Da parti tieghu l-konvenut xehed li hallas iktar ghaliex:

"Mr Spiteri came, he told me he was still waiting for some bills from the suppliers but he knew the figure and the figure was seven thousand (7,000) which I paid him" (fol. 95).
- vi. Jirrizulta li l-attur kien hareg kont iehor li kien ikopri l-perjodu bejn it-12 ta' Settembru u 28 ta' Settembru, 2013 kif ukoll xoghol fuq ic-cangatura u zebgha ta' bieb (ara fol. 119-120 li pprezenta l-konvenut stess), flimkien ma' spejjeż ghax-xiri ta' materjal. Fuq dan il-kont hemm notamenti li l-ammonti ta' €832 u €646 thallsu fit-28 ta'

Settembru, 2013 (fol. 118). Il-qorti fehmet li dawn in-notamenti saru mill-konvenut.

- vii. Skont il-konvenut it-tieni kont inghata lilu f'Lulju, 2015. Fatt li ma giex kontestat mill-atturi.
- viii. Jirrizulta li f'Lulju, 2015 il-konvenuti bagħtu hlas lill-atturi fl-ammont ta' €329 permezz ta' cekk (HSBC numru 22) u fuq ic-cekk kitbu "Full & Final PAYMENT". Fil-fatt b'ittra datata 30 ta' Lulju, 2015 id-difensur tal-konvenut għarraf lill-konvenuti li:

"First of all my client is not in any way accepting this payment in full and final settlement of the amount due to him for the work carried out in your premises in Qala, Gozo. This for the simple reason that the outstanding amount is by far much more than that purported in your letter. The total amount due to my client for work carried out in your premises as per your specific instructions amounts to two thousand three hundred and seventy seven euro (€2,377)".

- ix. L-atturi baqghu ma sarrfux l-imsemmi cekk (ara fol. 45).
- x. Fl-14 ta' Jannar, 2016 l-atturi pprezentaw il-kawza.

Konsiderazzjoni.

9. Ghal dak li jirrigwarda l-aggravju li jitratte l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni, il-qorti tosserva li dan hu mingħajr bazi. Irrispettivament jekk ghall-kaz in ezami jaapplikax l-artikolu 2148(a) jew 2149(a) tal-Kodici Civili, bil-hlas li sar f'Lulju 2015 seħhet interruzzjoni jew rinunzja tal-preskrizzjoni. Il-konvenuti bagħtu cekk fl-ammont ta' €329 ghaliex kien jirrikonox Xu li għadhom debituri tal-atturi. Mela minn dak iz-zmien it-terminu preskrittiv beda jerga' jiddekorri. Zgur li minn dakinh sad-data li fiha l-atturi pprezentaw il-kawza, m'ghaddiex it-terminu kontemplat fl-artikolu 2148(a). Għalhekk l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni qatt ma setaq tirnexxi. Fic-cirkostanzi l-qorti m'għandha bzonn izzid xejn dwar jekk ghall-kaz in ezami jaapplikax l-artikolu 2148(a) tal-Kodici Civili.

10. Għal dak li jikkoncerna l-meritu, it-Tribunal qal:

"Fil-meritu fit-it hemm x'jingħad. It-Tribunal fela sew il-provi mressqa u d-dokumenti prezentati u jidhirlu li t-talbiet attrici huma gustifikati u misthoqqa. Ma hemm l-ebda element ta' overcharging, jew xi talba ghall-hlas doppju. Lanqas gie eccepit li x-xogħol ma sarx sew. It-talbiet attrici gew pruvati għas-sodisfazzjon tat-Tribunal".

A bazi ta' din id-dikjarazzjoni xotta, it-Tribunal ghadda biex jilqa' t-talba tal-attur.

11. Hu fatt li meta l-konvenuti hallsu €7,000, fir-ricevuta ma kitbux li l-pagament ta' €7,000 sar ghas-saldu. Kien fuq ic-cekk tat-22 ta' Lulju, 2015 li l-konvenut kiteb: "*FULL & FINAL PAYMENT*". Pero' lanqas ma jinghad li l-hlas sar *on account*. Il-qorti tosseva wkoll li:

- i. Il-konvenut xehed li qabel inbniet il-kamra, kien inghata stima li x-xoghol ser jigi jiswa bejn sitt elef ewro (€6,000) u sitt elef u hames mitt ewro (€6,500).
- ii. Irrizulta li t-tieni kont inghata lill-konvenut f'Lulju, 2015. Il-qorti ma tistax tifhem kif l-atturi damu dak iz-zmien kollu biex hargu dan it-tieni kont meta tqies li l-parti l-kbira tax-xoghol li tieghu qiegħed jintalab il-hlas f'din il-kawza, suppost sar bejn it-13 u 28 ta' Settembru, 2013.
- iii. Fit-28 ta' Settembru, 2013 inharget ricevuta li l-konvenuti hallsu s-somma ta' €7,000 għal "building of room and some alterations at house in Qala" (fol. 117). L-attur fl-ebda stadju ma kkontesta dan id-dokument, u anzi għaraf il-firma tieghu. Jekk fir-realta' sa dakinhar l-attur kien għamel xogħlnejet ohra, il-qorti ma tifhimx kif l-atturi ma nkludewhomx fil-kont u stennew kwazi sentejn biex hargu t-tieni kont. Din l-osservazzjoni qegħda ssir minhabba l-fatt li fit-tieni kont (fol. 119), il-parti l-kbira tal-kont jirrigwarda xogħlnejet li saru bejn it-12 ta' Settembru 2013 u t-28 ta' Settembru, 2013. L-attur ma ta l-ebda raguni għalfejn meta fit-28 ta' Settembru 2013 ma pprezentax lill-attur b'kont iehor għal xogħol li sar bejn it-12 u 28 ta' Settembru, 2013. Ghall-qorti dan ma jagħml ix-sens, iktar u iktar meta tikkunsidra li l-konvenuti hallsu €955 iktar mis-somma ta' €6,045 li kien it-total tal-ewwel kont. F'dan ir-kull ma qal l-attur hu li ma kellux ideja għalfejn thallas €7,000 u mhux €6,045.
- iv. Hu minnu li f'email datata 10 ta' Ottubru, 2013 (fol. 48) li l-konvenut bagħha lill-attur, qallu:

"I hope you are well and the work is complete, we have not seen any photos or heard from you regarding the windows in the new room. Have they been done?"

Hu minnu li dan il-kliem jagħti wieħed x'jifhem li kien għadu għaddej xi xogħol. Pero' l-email tirreferi ghall-aperturi. Xogħol li ma sarx mill-attur. Inoltre, il-pretensjoni tal-attur f'din il-kawza tikkoncerna principally xogħol li jghid li għamel bejn it-12 u 28 ta' Settembru, 2013. Xogħol li għalhekk zgur li kien tlesta meta ntbagħtet l-imsemmija email.

v. Il-qorti m'hijiex tghid li xoghol ma sarx bejn it-12 u 28 ta' Settembru, 2013. L-indikazzjoni hi li sar. Fil-fatt l-attur ipprezenta wkoll xi ricevuti relatati ma' xiri ta' materjal b'dati matul l-imsemmi perjodu. Pero':

- (a) Skont il-konvenut, "*On the 3rd of September 2013 the walls of the building had been completed and Mr Spiteri was busy pouring the concrete roof*", u pprezenta ritratt. L-attur ma kkontestatx din id-data. Ghall-qorti m'huwiex verosimili li bejn it-12 u t-28 ta' Settembru 2013 kien hemm bzonn tnejn min-nies (l-attur u haddiem) li jaghmlu gurnata ta' tmien sighth ghal tnax-il gurnata ohra u tlett ijiem ohra ta' hames sighth kull wahda. Dan meta tqies li sa dak iz-zmien il-kamra kienet diga' nbniет u mir-ricevuta a fol. 117 jidher li kien diga' sar ix-xoghol l-iehor li ma sarx fil-kamra u fil-fatt l-attur thallas tieghu.
- (b) Is-somma zejda ta' €955 li l-konvenuti hallsu lill-attur mal-ewwel kont fit-28 ta' Settembru, 2013, probabilment kien ikopri wkoll il-mano d'opera ghax-xoghol li sar bejn it-12 u t-28 ta' Settembru, 2013. Il-qorti hekk biss tista' tispjega dak il-hlas.

12. Maghmula dawn il-konsiderazzjonijiet il-konkluzjoni tal-qorti hi li fir-rigward tax-xoghol li l-attur qieghed ighid li sar fil-perjodu bejn it-12 u t-28 ta' Settembru 2013, qieghed jitlob hlas ghal xoghol li kien diga' thallas tieghu.

13. Ghal dak li jirrigwarda l-ammonti l-ohra, hu minnu li fir-rigward tax-xoghol relatat maz-zebgha tal-bieb ta' barra l-konvenut qal li hallas fi flus kontanti. F'email datata 27 ta' Ottubru, 2013 l-attur għarraf lill-konvenut li x-xoghol fuq dan il-bieb kien beda. Il-konvenut ma pprezentax ricevuta tal-hlas li qal li ghamel fir-rigward ta' dak ix-xoghol. L-attur ma jidhirx li qieghed jikkontesta l-hlas għal jumejn xogħol li saru f'Awissu 2014. Fir-rigward ta' xogħol fuq ic-cangatura, ma jidhirx li dan kien inkluz fl-ewwel kont. Għal dak li jirrigwarda spejjeż relatati max-xiri ta' materjal, fid-dokument a fol. 118 hemm notament "**50.50 only**". Hu evidenti li dan in-notament sar mill-konvenut, pero' ma spiegax għalfejn l-ammont għandu jonqos bin-nofs.

14. Għaldaqstant is-somma dovuta lill-attur hi **tmien mijha disa' u disghin ewro (€899)**.

Għal dawn il-motivi:-

- Tichad l-ewwel aggravju.**
- Tilqa' parzialment it-tieni aggravju u tvarja s-sentenza tat-Tribunal għal Talbiet Zghar tas-16 ta' Settembru, 2016 fis-sens li tikkundanna lill-konvenuti jħallsu lill-attur is-somma ta' tmien mijha disa' u disghin ewro (€899), bl-imghax mid-data tan-notifika tal-avviz tat-talba.**

Spejjez taz-zewg istanzi jinqasmu nofs binnofs bejn il-partijiet mehud in konsiderazzjoni li l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni giet michuda kif gie michud l-aggravju, u li l-attur kien qiegħed jippretendi hlas ta' somma iktar mid-doppju mis-somma fuq imsemmija.

(ft.) Anthony Ellul

Imhallef

(ft.) Maureen Xuereb

D/Registratur

Vera kopja

D/Registratur